

سیاست‌های غلط، عامل به‌وجود آمدن تفکر فقیر بودن

تهران (پانا) - طبقه‌بندی اجتماعی نوعی قشربندی است که در آن افراد به وسیله مقررات قانونی یا اعتقادات مذهبی در دسته‌های گوناگون قرار نمی‌گیرند بلکه بر اساس تفاوت اقتصادی میان گروه‌بندی‌های افراد و نابرابری در تملک و کنترل منابع مادی، تعیین می‌شود هر فرد در کدام دسته از این قشربندی قرارگیرد. بر اساس دیدگاه‌های جامعه‌شناسی در هر اجتماع ۳ طبقه ممتاز، متوسط و ضعیف حضور دارند که هر کدام طیفی خاص از آن جامعه را در دل خود جای داده‌اند، جامعه ایرانی نیز از این قاعده مستثنی نیست و این ۳ قشر مختلف را در درون خود داشته است.

به‌&ZWNJ& گزارش آفتاب&ZWNJ&، طی چندین دهه اخیر اکثریت جمعیت ساکن ایران در زمره قشر متوسط جامعه قرار گرفته و از مزیت&ZWNJ&های یک اجتماع نیز تا حدودی بهره&ZWNJ&مند بوده اما در چند ماه اخیر و پس از اعمال شدیدترین تحریم&ZWNJ&ها از سوی کشورهای غربی که منجر به کاهش ارزش ملی و همچنین کاهش قدرت خرید مردم شده شاهد هستیم قشر متوسط چون گذشته دیگر نمی&ZWNJ&تواند از مزایای اجتماعی در راستای تامین نیازهای خود استفاده لازم را ببرد و شاید بتوان گفت جمعیتی که در گذشته جزء گروه متوسط جامعه بوده&ZWNJ&اند حال در زمره طبقه فقیر جامعه قرار می&ZWNJ&گیرند. نیره توکلی، جامعه&ZWNJ&شناس و استاد دانشگاه، درخصوص اضافه شدن افرادی از قشر متوسط به قشر ضعیف جامعه ایرانی گفت: هرچند نمی&ZWNJ&توان از تاثیرات کاهش ارزش پول ملی و کاهش قدرت خرید صرف نظر کرد، اما با قاطعیت نمی&ZWNJ&توان گفت در شرایط فعلی جمعیت فراوانی از قشر متوسط به قشر ضعیف جامعه تزریق شده باشند.

پس&ZWNJ& از پیروزی انقلاب اسلامی و اوایل دهه ۶۰ شمسی با موجی از تبلیغات مواجه بودیم که در پی تفهیم موضوعی تحت این عنوان بود که شما زیر خط فقر هستید و مردم ما نیز با استقبال از این موضوع به یک باور اشتباه رسیدند که در هر شرایطی اذعان کنند در زیر خط فقر قرار دارند، راحت&ZWNJ&تر بگوییم زیر خط فقر بودن تبدیل به یک افتخار شده بود. این جامعه&ZWNJ&شناس ادامه داد: در صورتی&ZWNJ&که به هیچ عنوان ما با این موضوع روبرو نبودیم و پس از پیروزی انقلاب تا امروز شاهد هستیم براساس سیاست&ZWNJ&های گوناگون حاکمیت و دولت&ZWNJ&های مختلف که بر سر کار آمده&ZWNJ&اند به افرادی که در قشر متوسط قرار دارند بیشتر پرداخته شده و از لحاظ کمی و کیفی نیز نیرومند شده&ZWNJ&اند.

توکلی در پاسخ به این سوال که القای تفکر فقیر بودن در بین مردم به چه شکلی رواج یافت، گفت: همانطور که گفته شد متأسفانه پس از پیروزی انقلاب اسلامی موجی از تبلیغات علیه حاکمیت جدید به راه افتاد که راه نفوذ خود را نیز در بین آحاد جامعه پیدا کرد و مردم را به این باور رساند که همگی جزئی از قشر ضعیف جامعه خواهند شد، البته خود مردم نیز به این موضوع دامن زدند و بیش از پیش توجهاتی را به این موضوع داشتند به شکلی که مقابل داشته&ZWNJ& خود قانع نبودند و همواره به&ZWNJ& دنبال رسیدن به اوج ثروت بودند، امری که برای تمامی آحاد جامعه امکان&ZWNJ&پذیر نخواهد بود.

توکلی عنوان کرد: بر اساس شاخص&ZWNJ&هایی که در این رابطه وجود دارد و مطالعات فراوانی که در این&ZWNJ&خصوص انجام گرفته از دیر باز تا به حال هیچ&ZWNJ&گاه طیف عظیمی از قشر متوسط جامعه به بدنه گروه&ZWNJ&های ضعیف&ZWNJ&تر جامعه تزریق نشده است مگر طی چندین ماه اخیر که برخی از افراد با توجه به نوسانات اقتصادی و وضعیت معیشت به این دسته اضافه شده باشند؛

مصدق بارز این موضوع نیز وضعیت افراد متوسط اجتماع طی چندین دهه گذشته است که به&ZWNJ& صورت نسبتاً بالایی از امکانات اجتماعی جامعه ایرانی به&ZWNJ& صورت گسترده استفاده کرده&ZWNJ&اند. مثالی که در این&ZWNJ&خصوص نیز

می‌توان زد این است که همواره افرادی که خود را جزو طیف متوسط جامعه می‌دانند، توانسته‌اند سفرهای خارجی را طی چند سال گذشته حداقل به یکی از کشورهای همسایه و یا یک کشور آسیایی داشته باشند و در طرف مقابل نیز کشورهای مقصد این افراد سرمایه‌گذاری و گذاری‌های عظیمی را روی مسافران و توریست‌های ایرانی کرده‌اند به‌شکلی که تعداد رستوران‌های ایرانی در کشورهای خاورمیانه به‌شدت افزایش یافته است.

توکلی در پایان خاطرنشان کرد: البته این نکته نیز نباید فراموش شود که گاهی اوقات سیاست‌های غلط رواج یافته در یک جامعه می‌تواند به بدترین شیوه تاثیرگذار باشد؛ برای مثال مبحث یارانه یکی از این سیاست‌های غلط بود که در دولت‌های گذشته به تصویب رسید و مردم نیز آن را دریافت کردند در صورتی‌که همان بودجه‌ای که برای این طرح در نظر گرفته شده می‌توانست بسیاری از پروژه‌های نیمه‌کاره که مزیت‌های بیشتری برای یک اجتماع را به همراه دارد به اتمام برساند و مردم نیز به دنبال افزایش این یارانه نباشند.